

bron: vwdgroup
internet: vwd.eu

AEX	Dow Jones	NASDAQ	Bovespa	Nikkei	Hang Seng	Rente 10 jaar	EUR/USD	Goud	Brent olie
+0,15%	-0,30%	-0,19%	+1,70%	+0,90%	+1,18%	+214,29%	-0,26%	-0,09%	+1,39%
452,99 452,33	18.253,85 18.308,15	4.866,63 4.875,70	59.361,69 58.367,00	16.598,67 16.449,84	23.572,38 23.297,15	0,016 -0,014	1,1213 1,1242	US \$ 1.313,33 US \$ 1.314,55	US \$ 50,89 US \$ 50,19

Nederland kent relatief veel gazelles

START-UPS Van alle nieuwe bedrijven groeit ruim 5 procent hard in de eerste vijf jaar. En dat is internationaal gezien een fraai resultaat.

Jeannine Julen en Sharon van Oost
REDACTIE ECONOMIE

'Gazelle'. Die kwalificatie is slechts voor een kwart procent van de startende ondernemers weggelegd, blijkt uit berekeningen die het Centraal Bureau voor de Statistiek gisteren publiceerde. In gewone mensentaal is een gazelle een jong bedrijf dat in de eerste vijf jaar van zijn bestaan een enorme groei doormaakt. Veel zijn het er niet, concludeert CBS-woordvoerder Marjolijn Jaarsma, en superstars wil ze de bedrijven niet noemen. "Maar een groei van dat formaat is heel zeldzaam."

Die groei van formaat definieert het statistiekbureau als volgt: in het startjaar moet een bedrijf minstens tien medewerkers hebben. Groeit het personeelsbestand in de eerste vijf jaar van zijn bestaan minstens drie jaar op rij met 10 procent, dan mag het bedrijf de titel 'gazelle' dragen. Van de 161.000 bedrijven die zich in 2010 bij de Kamer van Koophandel inschreven, is het 410 gelukt.

Betekent dit dan dat de Nederlandse start-up niet goed boert? Nee, zegt Joris Jansen, hoogleraar Corporate Entrepreneurship aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Want van die 161.000 startende ondernemers die het CBS onder de loep heeft genomen, zijn bijna 144.000 eenmanszaken. "Niet elke eenmanszaak heeft de ambitie om te groeien. Daardoor vertoebelt het cijfer van het aantal snelgroeiende start-ups. Zonder deze zogenoemde zzp'ers is het percentage stevige groei bedrijven hoger."

Uit Jansens eigen onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat 5,4 procent van alle

bedrijven in Nederland snel groeit. "Daarmee doet Nederland het internationaal heel erg goed. Groot-Brittannië zit op 5 procent, en dat land wordt gezien als schoolvoorbeeld."

Wat maakt start-ups succesvol? Jansen wijst het team aan als een van de belangrijkste factoren. Een diverse samenstelling van mannen, vrouwen, verschillende opleidingsniveaus en etnische achtergronden zorgt voor creatieve concepten, een uniek verdienmodel en betere besluitvorming. Ook samenwerking met een groot bedrijf is van belang. "Zo'n grote organisatie kan dienen als klankbord en vergroot de afzetmarkt van een jong bedrijf."

Groot-Brittannië zit op 5 procent, en dat land is het schoolvoorbeeld

Verder verschilt het per sector wat exact succes brengt. Zo is een retail-ondernemer gebaat bij het handig toepassen van internettechnologie, terwijl een techbedrijf het moet hebben van grote investeerders om een innovatief product te kunnen brengen.

In de horeca, waar volgens het CBS de meeste gazellen zitten, zijn een goed verhaal en een niche weer essentieel, merkt branchevereniging Koninklijk Horeca Nederland. Neem de Yoghurt Barn, de Burgerij, het Theelab en Firma Pickles. Allemaal succesvolle bedrijven die zich richten op één product, vertellen waar de ingrediënten vandaan komen en waarom 'ambachtelijk bereid voedsel' hun nauw aan het hart ligt.

Jurgen Ottenhoff: 'We bedenken onze recepten zelf'. FOTO PATRICK POST

DANKZIJ OMA EEN AMBACHTELIJKE KROKET

Krokette- en bitterballenfabrikant Oma Bobs Snacks in Aalsmeer mag zich met recht een 'gazelle' noemen. In 2015 behoorde de snackproducent tot de **490 snelste groeiers van Nederland**. Dat wil zeggen; bedrijven die hun omzet de afgelopen drie jaar met minimaal 20 procent zagen stijgen.

Directeur **Jurgen Ottenhoff** opende zijn fabriek voor 'ambachtelijke' snacks zes jaar geleden. Vorig jaar verviervoudigde hij de productiecapaciteit en inmiddels zet hij 5 miljoen euro per jaar om. Als voormalig eigenaar van een restaurant in Amsterdam heeft hij een groot netwerk in de horecawereld. Die cafés en restaurants zijn nu zijn afnemers. Nog steeds gaat hij zelf de boer op om zijn draadjesvleesbitterballen en garnalenkroketten aan de man te brengen. Al heeft hij nu ook vertegenwoordigers in dienst.

"We hebben de tijd aan onze zijde", denkt hij. Hij vernoemde het bedrijf naar zijn oma, van wie hij verse garnalenkroketten leerde maken, en vertelt dat verhaal aan wie het maar wil horen. Dat werkt: "**Klanten vallen voor 'ambachtelijk'**", dat associëren ze met huisgemaakt en vers. Ook bij snacks, niet meteen het gezondste product, is dat belangrijk. Wij bedenken onze recepten zelf, koken zelf de bouillon. Dat is het verschil met een logge fabrikant die kant-en-klaar vlees verwerkt en smaakstoffen toevoegt."

Bij recyclen moet de kop dringend praten met de staart

KUNSTSTOF De overheid moet ervoor zorgen dat recyclers met bedrijven gaan praten over het einde van hun producten.

Jenda Terpstra
REDACTIE ECONOMIE

Plastic verpakkingen, huishoudelijke apparaten, folie, piepschuim: overal in huis kom je kunststof tegen. Veel huishoudens zamelen plastic afval in, maar het recyclen van plastic en kunststof gaat nog niet naar behoren. Dat stelt branchevereniging Neder-

landse Rubber- en Kunststofindustrie (NRK).

Volgens de NRK wordt de helft van de verpakkingen gerecycled in Nederland. Nederland is daarmee koploper in Europa. Het inzamelen gaat goed. Maar juist bij het hergebruiken, door bijvoorbeeld de voedselindustrie, gaat het mis. Christiaan Bolck, programamanager duurzame materialen van Wageningen University & Research: "Er is nog geen goede markt voor gerecycled kunststof. Het inzamelen wordt gestimuleerd door de overheid, maar in het huidige systeem vindt veel plastic zijn weg niet terug."

De voedingsindustrie is in het gebruik van verpakkingen aan veel regels gebonden. Volgens Bolck is er een spanningsveld tussen de veiligheid en

hergebruik. Dit is de reden dat veel verpakkingsmateriaal voor voedsel niet nogmaals wordt gebruikt. In plaats daarvan belandt veel plastic als brandstof in afvalverbrandingsinstallaties.

Vóór 2050 moeten alle verpakkingsmaterialen worden hergebruikt

laties. Olie is namelijk de belangrijkste grondstof van kunststof.

"De overheid moet daarom niet alleen inzetten op inzamelen, maar juist op kennis over hoe al dat afval

kan worden hergebruikt", zegt Christiaan Bolck.

Volgens de NRK moet de consument meer waardering krijgen voor gerecyclede verpakking. "Bij papier en glas zijn we gerecycled materiaal al gewend. Nu kunststof nog", zegt de Erik de Ruijter van NRK. "Consumenten zijn nog onvoldoende bereid extra te betalen voor gerecycled materiaal", zegt hij.

Gemeenten bepalen zelf het inzamel- en recyclebeleid, maar de Europese Unie heeft als ambitie om vóór 2050 een 'circulaire' economie te zijn. Dat betekent dat alle verpakkingsmaterialen worden hergebruikt. Om dit te realiseren werkt ook de Nederlandse overheid aan een verbeterd afvalbeleid. Maar er moet nog veel ge-

beuren, zegt Ulphard Thoden van Velzen, onderzoeker levensmiddelen-technologie van de Wageningen Universiteit. Volgens hem is het belangrijkste dat 'de kop met de staart gaat praten'.

"De overheid heeft het wel over de circulaire economie, maar realiseert zich niet de omvang van de verandering", zegt Thoden van Velzen. "Het houdt in dat recyclers 'aan de achterkant' met bedrijven gaan praten: 'wat je nu maakt, dat kan ik niet verwerken'. En andersom moeten designers 'aan de voorkant' in de voedingsverpakkingsindustrie nadenken over het einde van een product. Dat gebeurt nu nog onvoldoende. Als de overheid dit niet stuurt, krijg je niet wat je beoogt."